

[Gert Petersen]

– og jeg citerer New York Times – »at sikre, at amerikanske missiler kan gennemtrænge ethvert fremtidigt forsvarssystem, der opbygges i Sovjetunionen.«

På den baggrund er to konklusioner nærliggende. For det første: i USA er der planer om at opbygge både et uigennemtrængeligt forsvarssystem og et angrebssystem, der med sikkerhed kan gennemtrænge det sovjetiske forsvarssystem, og der er sat penge af til disse planer. For det andet: selvfølgelig vil Sovjetunionen prøve at gøre noget tilsvarende, de vil givetvis besvare stjernekrigsforsvaret med nye og stærke offensive systemer, som de tror kan gennemtrænge det amerikanske stjernekrigsforsvarssystem. På samme måde som USA mener at kunne gøre det over for et sovjetisk forsvarssystem, vil man også i Sovjet mene, at man kan gøre det over for et amerikansk forsvarssystem.

Det betyder, at enten får vi en massiv amerikansk overlegenhed med en katastrofal ustabilitet som resultat, eller også får vi en videreførelse af den nuværende terrorbalance på et »højere«, dvs. et uendelig meget mere kostbart og farligt niveau.

Hvad vi derimod med garanti ikke får, er afspænding, nedrustning og en stabil verdensfred.

På denne baggrund må vi indtrængende advare imod det amerikanske stjernekrigsprojekt, også det forskningsprojekt, der er en uadskillelig del af projektet. Vi finder, at Danmark skal svare nej til enhver deltagelse i projektet, og at Danmark overhovedet skal udtale sig imod projektet, der, som jeg har vist – og det uanset om det kan gennemføres eller ej – vil føre til øget usikkerhed og indebære et endnu mere vanvittigt og ukontrollabelt rustningskapløb.

Vi må forlange, at begge parter overholder ABM-traktaten, både dens bogstav og ånd, og at den allerede nu påbegyndte militarisering af rummet – for en sådan er jo desværre i gang – bliver afløst af en afmilitarisering. Og på denne baggrund vil jeg på vegne af hr. Albrechtsen og mig selv fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget understreger, at Danmark modsætter sig enhver militarisering af det ydre rum uanset våbnenes karakter (f.eks. atomvåben, antisatellitvåben, laserstråler,

partikelstrålingsvåben), og at Danmark forlanger, at ABM-traktaten mellem USA og Sovjetunionen respekteres og bevares, pålægger folketinget regeringen

1) at fremføre dette standpunkt over for USAs regering,

2) at arbejde aktivt for dets godkendelse i NATOs ministerråd og andre internationale organer, herunder FN, samt

3) at fastslå, at Danmark under ingen omstændigheder vil deltage i noget program, ej heller af forskningsmæssig karakter, der indebærer nogen form for militarisering af det ydre rum.

Tinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

Jeg vil anbefale dette forslag til vedtagelse.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Der er fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Når jeg beder om en kort bemærkning nu, er det, fordi der er et afgørende punkt i udenrigsministerens tale – jeg har fået lejlighed til at læse den her i løbet af de sidste fem minutter – som jeg synes bør afklares, inden debatten går videre, fordi det drejer sig om grundlaget for debatten.

Der er efter min mening en alvorlig selvmodsigelse i talen vedrørende spørgsmålet om forskningen i stjernekrigsprogrammet. Ministeren siger, at det er værd at undersøge muligheden for at opnå et sådant stjernekrigsprojekt eller rumforsvar. Vi ved ikke, om SDI er vejen hertil, siger ministeren et sted, men et andet sted peger ministeren på – det er det fjerde punkt i ministerens firepunktsprogram, kan man sige – at forskningsvirksomheden bør begrænses mest muligt, så der ikke opstår et kapløb på rumbaserede våben. Det forekommer mig, at ministeren det ene sted siger, at forskningen må gennemføres, så man kan se, om stjernekrig er sagen, og det andet sted siger, at forskningen bør begrænses mest muligt.

Det er en stor uklarhed, og jeg tror, det er et meget afgørende punkt i debatten. Derfor synes jeg, at regeringens opfattelse med hensyn til, hvor meget forskning regeringen vil godkende, og i hvilket omfang regeringen vil